

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΟ ΦΟΙΝΙ

Μέτρα για την αναχαίτιση της αστυφιλίας που μαστίζει την περιοχή μας εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Γιώργος Βασιλείου σε παγκοινοτική συγκέντρωση στο σχολείο του χωριού μας το Σάββατο 16 Φεβρουαρίου.

Περιοδεία σε χωριά της ορεινής υπαίθρου πραγματοποίησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Γιώργος Βασιλείου το Σάββατο 16 Φεβρουαρίου. Συγκεκριμένα επισκέφθηκε το Φοινί, Άγιο Δημήτριο, Παλιόμυλο, Κάτω Πλάτρες και Μαντριά.

Είναι η πρώτη φορά που Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας επισκέφεται το χωριό μας από το 1960.

Σε μια κατάμεστη από κόσμο αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου και αφού ανοίχθηκαν τα διαφράγματα των τριών αιθουσών οι Φοινιώτες υποδέχτηκαν τον Πρόεδρο Βασιλείου.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητάς μας κ. Ανδρέας Σπύρου αφού καλωσόρισε τον κ. Βασιλείου απαρτίθησε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Φοινί. Συγκεκριμένα είπε:

«Με ιδιαίτερη χαρά σας υποδεχόμαστε σήμερα στην κοινότητα Φοινοῦ και σας καλωσορίζουμε με αφάνταστη ικανοποίηση και σας χαιρετούμε με πολλές ελπίδες.

Αισθανόμαστε χαρά γιατί ο πρώτος άρχοντας της Κύπρου μας βρίσκεται αυτή τη στιγμή μεταξύ μας. Νιώθουμε μεγάλη ικανοποίηση γιατί για πρώτη φορά, αφ' ότου είχαμε δική μας κυβέρνηση, ένας πρόεδρος της επισκέπτεται την κοινότητά μας.

Θεωρούμε την επίσκεψή σας, κ. Πρόεδρε σαν μεγάλη τιμή για την κοινότητά μας, και σαν την αρχή της εκκλάψης ενός καλά προγραμματισμένου και μελετημένου σχεδίου

από την κυβέρνηση διά την αναζωογόνηση της κοινότητάς μας και των άλλων κοινοτήτων της ορεινής.

Τα χωριά της Μαραθάσας όπως θα διαπιστώσατε «ιδίους όμμασι», κ. Πρόεδρε, πνέουν τα λείψια και μόνο το Φοινί, από τα γύρω χωριά, αναπνέει ακόμα. Δε θ' αναπνέει όμως για πολύ, εάν δεν ληφθούν έγκαιρα δραστικά μέτρα για να ανακοπεί η αστυφιλία που είναι η μάστιγα της υπαίθρου.

Αγαπούμεν τον τόπο μας και θέλουμε να ζήσουμε σ' αυτόν, για να διατηρήσουμε τις παραδόσεις και τα έθιμά μας. Αλλά πόσο θα αντέξουμε όταν το στομάχι διαμαρτύρεται και όταν οι συνθήκες της ζωής μας όσο λιγοστεύουν καθίστανται πιο δύσκολες».

Εκτός από την ανάγκη εκπόνησης ενός γενικού σχεδίου για ανάπτυξη του Φοινοῦ ο πρόεδρος της κοινότητας συνεχίζοντας ανέφερε την ανάγκη ίδρυσης φράγματος για αποθήκευση νερού, την κατασκευή αποχετευτικού δικτύου, τη συμπλήρωση του παρακαμπτήριου δρόμου του Φοινοῦ προς τη Μαραθάσα, την ασφαλτόστρωση του δρόμου Πλατρών-Φοινοῦ, την ενδυνάμωση της τάσης του ηλεκτρικού ρεύματος, την επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου, την επέκταση της υδατοπρομήθειας, την εξεύρεση κάποιου τρόπου για το σταμάτημα του βακτηριακού καψίματος στις δεντροκαλλιέργειες, κ.α.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος των Αποδήμων Φοινιωτών κ. Χάρης Αριστοδήμου παίρν-

οντας το λόγο ανέφερε:

«Απλα, κ. Πρόεδρε, θα 'θελα να προσθέσω στο θερμό καλωσόρισμα των ντόπιων Φοινιωτών και κείνο των αποδήμων Φοινιωτών, που, αν και ζουν μακριά, το Φοινί είναι πάντοτε στην καρδιά τους.

Η αντιμετώπιση προβλημάτων της υπαίθρου και ιδιαίτε-

και το γνήσιο πρόσωπο του τόπου μας, που, ως γνωστό, τούτο διαμορφώνεται πρωτίστως στην υπαίθρο, θα περισωθεί.

Αναφορικά με τα προβλήματα μας, που πριν από μένα ανέλυσε ο πρόεδρος της κοινότητάς μας, πάντα προσδιορίζει και συνοψίζει η γεωγρα-

τόπου μας να αξιοποιηθούν τουριστικά.

Χαιρετίζουμε την επίσκεψή σας στην περιοχή και ιδιαίτερα στο χωριό μας, ως ένδειξη του μεγάλου ενδιαφέροντός σας για την υπαίθρο μας και ελπίζουμε ότι σύντομα θα δούμε έμπρακτα αυτό το ενδιαφέρον σας».

Πλατρών.

- Η Κυβέρνηση προγραμματίζει να ενώσει την Κοιλιάδα του Πλατύ με τη περιοχή Φοινοῦ, πράγμα που θ' αναπτύξει τον τουρισμό της περιοχής γιατί η κοιλάδα αυτή είναι ίσως η πιο όμορφη περιοχή της Κύπρου.

(β) Δυνατότητες απασχόλησης:

Δυνατότητες απασχόλησης στις ορεινές κοινότητες μπορούν να δημιουργηθούν με δυο τρόπους: πρώτο με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και δεύτερο με την προώθηση μικρών βιομηχανιών και βιοτεχνιών.

- Ο τουρισμός της περιοχής θ' αναπτυχθεί κυρίως με τον αγροτουρισμό. Ιδιαίτερα το Φοινί θα περιληφθεί σε ειδικά φυλλάδια του Κ.Ο.Τ. για τον αγροτουρισμό.

Θα προσφέρεται ειδική μεταχείριση σε οποιονδήποτε αποφασίσει να δημιουργήσει μικρή ξενοδοχειακή μονάδα, χωρίς ν' αλλοιώνεται το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Θα παραχωρείται επίσης ειδική δανειοδότηση σ' όσους θα ετοιμάσουν δωμάτια για ενοίκιαση.

Όσον αφορά την ανάπτυξη βιομηχανιών και βιοτεχνιών στην υπαίθρο, έχει ετοιμαστεί σχέδιο βάσει του οποίου θα παραχωρείται σημαντική βοήθεια για την ίδρυση μικρής βιομηχανίας στην υπαίθρο. Η βοήθεια θα περιλαμβάνει τη διασφάλιση παροχής ηλεκτρι-

Μέτρα για καταπολέμηση της αστυφιλίας εξήγγειλε ο Πρόεδρος Βασιλείου κατά την επίσκεψή του.

ρα της ορεινής υπαίθρου δεν είναι, κατά τη γνώμη μου, θέμα μόνο οικονομικό, αλλά ευρύτερα κοινωνικό κι ακόμα εθνικό, γιατί με την ανάπτυξη της υπαίθρου μας, πολλά προβλήματα κοινωνικής φύσης που μαστίζουν τις συμφορισμένες πόλεις μας θα θεραπευτούν

φία του χωριού μας.

Φτωχό ορεινό χωριό καθώς είναι το Φοινί θα θέλαμε από την κυβέρνηση μας κατόπιν σοβαρής μελέτης να κάνει τέτοια έργα στο Φοινί, ώστε η λιγοστή αρδεύσιμη γη μας να αυξηθεί και το δροσερό κλίμα και οι ομορφιές του

Ακολουθώς ο Πρόεδρος Βασιλείου πήρε το λόγο και εξήγγειλε μέτρα για αναχαίτιση της αστυφιλίας. Συγκεκριμένα είπε:

(α) Δρόμοι:

- Θα συμπληρωθεί σύντομα η διόρθωση και η ασφαλτόστρωση του δρόμου Φοινοῦ-

συνέχεια στη σελ. 8

Κάλλιον αργά...

Κακώς αφέθη η υπαίθρος μας γενικά και ιδιαίτερα η ορεινή υπαίθρος μας στο χάλι που αφέθηκε. Ένα χάλι που προέκυψε όχι από κάποια αναπόφευκτη θεομηνία, αλλά από έλλειψη πολιτικής θέλησης και έγκαιρου προγραμματισμού. Ολόκληρα χωριά με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και φυσιογνωμία του το καθένα, που άλλοτε έσφυ-

ζαν από κίνηση και ζωή και έδιναν στον τόπο το ιδιαίτερο χρώμα του, αφέθηκαν αδικαιολόγητα να μαρθαθούν και να φαλλήρουν με ανυπολόγιστη ζημιά, όχι μονάχα οικονομική, αλλά κυρίως ζημιά κοινωνική και εθνική.

Ζημιά κοινωνική, γιατί το ξεριζώμα των ανθρώπων από το φυσικό τους περιβάλλον κι η συρροή τους

στις πόλεις ακολουθούν χίλια δυο κοινωνικά προβλήματα όπως το έγκλημα, τα ναρκωτικά, τα διαζύγια, την αλλοτρίωση κ.α. που αν ο πληθυσμός συγκρατιόταν στην υπαίθρο δε θα το γνωρίζαμε στο βαθμό και την έκταση που τα γνωρίζουμε τώρα. Αλλά και μέγιστη εθνική ζημιά προκαλεί η εγκατάλειψη της υπαίθρου μας, γιατί είναι

στην υπαίθρο που γεννιέται, σφρηλατείται και αντρώνεται το αληθινό πρόσωπο ενός τόπου, όχι στις πλαδαρές και πολύσπερμες πόλεις.

Ορθά, λοιπόν, παρατήρησε ο Πρόεδρος Βασιλείου, κατά τη συνάντησή του με τους προέδρους των Συνδέσμων Αποδήμων ότι, «αν πεθάνει η υπαίθρος θα πεθάνει και η Κύπρος». Ορθά, γιατί δεν επιβιώνει ένας τόπος χωρίς το δικό

του πρόσωπο και τη δική του φυσιογνωμία, όσο πλούσιος και αν είναι. Ίσως δε θα μπορούσε να γίνει πιο εύστοχη, κατηγορηματική όσο και δραματική παρατήρηση, από τον ίδιο τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατά την εξαγγελία των κυβερνητικών προθέσεων και σχεδίων για να σωθεί η υπαίθρος μας.

Χαιρετίζουμε και την πρωτοβουλία του προέδρου της Δημοκρατίας να

καλέσει σε σύσκεψη τους ανθρώπους εκείνους που, περισσότερο ίσως, από άλλους, συναισθάνθηκαν τον κίνδυνο που διατρέχει η υπαίθρος μας κι έκαναν ότι μπορούσαν για να προσελκύσουν την προσοχή του κοινού και των αρμοδίων προς το μέγα αυτό θέμα. Χαιρετίζουμε και τη σημασία που δίδει στην υπαίθρο μας η Κυβέρνηση. Χαιρετίζουμε ιδιαίτερα τα συγκεκριμένα

σχέδια και την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει επιτέλους σε συγκεκριμένα μέτρα, αν όχι για να αρχίσει η αντιστροφή κίνηση από τις πόλεις προς την υπαίθρο τουλάχιστο να περιοριστεί το κακό της αφάμαξης και της καταστροφής της.

Θα τολμούσαμε να πούμε, αλλ' ως παρηγορηθούμε με το «κάλλιον αργά...» κι ας ευχηθούμε να μην είναι πολύ αργά.

Κέντρο Νεότητας Φοινιού (Κ. Ν. Φ.)

Το Κέντρο Νεότητας Φοινιού έχει ιδρυθεί στις 20 του Δεκεμβρίου του 1986, με τη βοήθεια της Χωριτικής Αρχής, του Γραφείου Ευημερίας και φυσικά, των νέων του Φοινιού.

Από πληροφορίες που πήρα από το Σταύρο Πηλαβάκη (δραστήριο μέλος της τωρινής Επιτροπής) το Κ.Ν.Φ. στεγάστηκε στο παλιό οίκημα των οικοκυρικών και είχε να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα όπως το οικονομικό. Σιγά - σιγά όμως τα προβλήματα αυτά ξεπεράστηκαν. Ανασταλτικός παράγοντας στην όλη προσπάθεια λειτουργίας του Κ.Ν.Φ. ήταν επίσης και το οίκημα, που δεν ανταποκρινόταν στις ανάγκες και απαιτήσεις των μελών του Κέντρου.

Τα χρόνια εκείνα τα δύσκολα για τη λειτουργία του Κ.Ν. ανήκουν πια στο παρελθόν.

Το 1989 παραχωρείται από τη Χωριτική Αρχή το οίκημα της παλιάς αγοράς, που με την οικονομική βοήθεια της Χωριτικής Αρχής, του Γραφείου Ευημερίας και του Συνδέσμου Αποδήμων του Φοινιού, ανακαινίζεται. Ένα χρόνο αργότερα το Κ.Ν. μεταφέρεται στο νέο του οίκημα με αισθήματα χαράς και ανακούφισης.

Η ύπαρξη μιας μόνιμης στέγης για τους νέους του Φοινιού είναι πια γεγονός. Τα μέλη του Κέντρου και το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστούν θερμά όλους όσους έχουν βοηθήσει στην πραγματοποίηση αυτού του έργου.

Πρώτος Πρόεδρος του Κ.Ν. ήταν ο Λεωνίδας Λεωνίδου. Στη συνέχεια ο Μιχαήλ Πολύκαρπος και ο Πανίκος Ιωάννου. Ο σημερινός πρόεδρος είναι ο Παντελής Οικονόμου. Το Κέντρο Νεότητας Φοινιού αριθμεί σήμερα 46 μέλη.

Μετά τη λειτουργία του νέου οικήματος του Κ.Ν.Φ. ρωτήσαμε μέλη του Κέντρου πως νοιώθουν τώρα που το Κ.Ν. απόκτησε δικό του οίκημα. Μας απάντησαν.

Έλενα Δημητρίου: «Τώρα που αποκτήσαμε δικό μας οίκημα μας προσφέρει πολλή ψυχαγωγία. Όταν δεν έχω τίποτε να κάνω έρχομαι στο Κέντρο και περνώ ευχάριστα».

Γιώτα Δημοσθένους: «Με την δημιουργία του Κ.Ν.Φ. νιώθω πολύ ωραία διότι τώρα έχουμε ένα τόπο στον οποίο μπορούμε να ερχόμαστε και να περνούμε τον ελεύθερο μας χρόνο».

Νίκος Νικολάου: «Αισθάνομαι πολύ ωραία διότι μετά από 4 χρόνια σκληρού αγώνα καταφέραμε να αποκτήσουμε το δικό μας οίκημα».

Σούλλα Μιχαήλ: «Με το νέο οίκημα αισθανόμαστε πιο άνετα γιατί είναι μεγαλύτερο σε χώρο. Έχει αποκτήσει διάφορα παιχνίδια και επίσης καντίνα».

Σούλα Αριστείδου: «Προσωπικά αισθάνομαι χαρά γιατί με τα νέα παιχνίδια που αποκτήσε μας δίνει περισσότερη ψυχαγωγία».

Στην ερώτηση «πως βοηθάς, σαν μέλος το Κ.Ν.Φ.» απάντησαν.

Αντώνης Κων/ντίνου: «Με την παρουσία μου και τη βοήθεια μου στις διάφορες εκδηλώσεις».

Νίκος Νικολάου: «Είμαι αντιπρόεδρος του Κέντρου και αυτό δείχνει ότι προσπαθώ για να πάει το Κ.Ν. μπροστά».

Άννα Γεωργίου: «Με την παρουσία μου, τις συνδρο-

Πραγματικά όμορφο το οίκημα του Κέντρου Νεότητας Φοινιού. Αν η στέγη καλυφθεί με κεραμίδια θα γίνει απίθανο

Εγώ σαν Πρόεδρος του Κ.Ν.Φ. συγχαίρω θερμά όλους όσους βοήθησαν στην ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου.

Εκ μέρους του Κέντρου Νεότητας ευχαριστώ το Γραφείο Ευημερίας και ιδι-

αίτερα τον κ. Παναγιώτη Ηλία, τον Σύνδεσμο Αποδήμων Φοινιού και τη Χωριτική Αρχή. Επίσης ευχαριστώ τον Γενικό Γραμματέα Νέας Γενιάς για τη μεγάλη οικονομική βοήθεια που μας έχει προσφέρει.

Παντελής Οικονόμου

Ο Πρόεδρος Βασιλείου στο Κ.Ν. Φοινιού

Σταύρος Πηλαβάκης: «Το γεγονός ότι τώρα έχουμε αποκτήσει το δικό μας μόνιμο οίκημα είναι μεγάλο βήμα. Αυτό θα μας βοηθήσει να λύσουμε πολλά προβλήματα μας».

μές μου και τις ιδέες μου».

Κωνσταντίνος Κων/ντίνου: «Με κάθε τρόπο που μπορώ και σε ότι με χρειάζεται».

Έλενα Πιερί: «Εμένα μου αρέσει πάντα να βοηθώ».

Όχι μόνο το Κέντρο Νεότητας αλλά και το χωριό μου. Ο νέος σήμερα είναι άτομο με συνείδηση. Αγωνιά και προβληματίζεται».

Τέλος ρώτησα «τί σου προσφέρει το Κ.Ν.Φ.» και πήρα τις πιο κάτω απαντήσεις.

Αιμίλιος Μαλούππας: «Το Κ.Ν.Φ. μας προσφέρει ψυχαγωγία και γνωριμία με άλλα παιδιά».

Αντώνης Κων/ντίνου: «Μας προσφέρει διασκέδαση και μας δημιουργεί ευχάριστες στιγμές. Επίσης μας φέρνει πιο κοντά με τους συγχωριανούς μας».

Μιχάλης Μιχαήλ: «Μας προσφέρει ψυχαγωγία. Εκεί περνούμε τις ελεύθερες μας ώρες παίζοντας με άλλα παιδιά».

Κωνσταντίνος Κων/ντίνου: «Το Κ.Ν.Φ. πάνω από όλα είναι τόπος συνάντησης των νέων και τόπος επίλυσης ορισμένων προβλημάτων μας».

Τάσος Αναστασίου: «Εκεί περνάω τις ελεύθερες μου ώρες. Ευτυχώς που υπάρχει και αυτό».

Σωστά τα λόγια του Τάσου. Ευτυχώς που κάποιοι σκέφτονται και για τους νέους. Έστω και καθυστερημένα έγινε η αρχή.

Δραστηριότητες του Κέντρου Νεότητας Φοινιού

Την Κυριακή του Πάσχα διοργανώθηκαν παιχνίδια και αγώνες στην αυλή του Δημοτικού σχολείου. Συγκεκριμένα έγιναν:

1. Σακκουλοδρομίες για μικρούς και μεγάλους (δύο κατηγορίες).

2. Αυγοδρομίες για μικρούς και μεγάλους (δύο κατηγορίες).

αίτερα τον κ. Παναγιώτη Ηλία, τον Σύνδεσμο Αποδήμων Φοινιού και τη Χωριτική Αρχή. Επίσης ευχαριστώ τον Γενικό Γραμματέα Νέας Γενιάς για τη μεγάλη οικονομική βοήθεια που μας έχει προσφέρει.

3. Ποδοσφαιρικές συναντήσεις (εφτά σε κάθε ομάδα) διάρκειας 40 λεπτών (20 σε κάθε ημίχρονο) για μεγάλους - παντρεμένους, ελεύθερους κ.λπ. Το βράδυ της ίδιας μέρας έγινε στο κέντρο «Μύλος» Πασχαλινή Συνεστίαση και διεξήχθη τόνπολα.

Εξοπλισμένο πλήρως το οίκημα του Κ.Ν.Φ. αποτελεί το στέκι των νέων.

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΝΙΟΥ 1990-1991

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΒΟΗΘΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΑΜΙΑΣ

ΒΟΗΘΟΣ ΤΑΜΙΑ

ΕΦΟΡΟΣ ΚΑΛ. ΕΚΔΗΛ.

ΕΦΟΡΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΒΟΗΘΟΣ ΕΦ. ΑΘΛΗΤ.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΛΕΝΑ ΠΙΕΡΗ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΓΙΩΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΛΕΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΗΛΑΒΑΚΗΣ

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΠΙΣΣΟΥΡΟΣ

ΑΡΙΣΤΟΣ ΠΙΕΡΗ

ΤΟ ΦΟΙΝΙΩΤΙΚΟ ΛΟΥΚΟΥΜΙ

Στην προηγούμενη μας έκδοση αναφερθήκαμε στον ένα από τους δύο παρασκευαστές λουκουμιού, το Γιαννάκη Λεωνίδου. Στην έκδοση αυτή θα αναφερθούμε στο Δημήτρη.

Ένα πρωινό του Νιόβρη συνάντησα το Δημήτρη Πηλαβάκη, γνωστό σαν Δημήτρη του Ζαχαροπλάστη, στο σπίτι του στο Φοινί να ανακατεύει με μια μεγάλη κουτάλα, λουκούμι φοράοντας μάλιστα και μια μεγάλη άσπρη ποδιά. Κουβεντιάσαμε γύρω από το λουκούμι και τον πατέρα του το Φυλακτή Πηλαβάκη. Ο Φυλακτής γεννήθηκε στα 1896 και στα εννιά του χρόνια πηγαίνει στην Αλεξάνδρεια, κοντά στα αδέρφια του Σωκράτη, Δημοσθένη και Ορθοδοξία για να εργαστεί. Εκεί δουλεύει σ' ένα μεγάλο ζαχαροπλαστείο και μαθαίνει να φτιάχνει εκτός από τα άλλα είδη ζαχαροπλαστικής, κουφέττες, σουμάδες, τριαντάφυλλο και λουκούμι. Στη συνέχεια λαμβάνει μέρος στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά το τέλος του, στα 1918, επιστρέφει στην Κύπρο όπου και ανοικιάζει λίγο αργότερα καφενείο-εστιατόριο στις Πλάτρες. Γύρω στο 1930 αρχίζει την παρασκευή του λουκουμιού στο Φοινί. Οι κάτοικοι των γύρω

ληθεί με το λουκούμι αποφασίζει να καταπαστεί με την κατασκευή πιθαρών. Αργότερα αποστρέφεται στον Άγγλο Αρμολή στις Πλάτρες και ζητά όπως του παραχωρηθεί και πάλι η άδεια της ζάχαρης, προβάλλοντας μάλιστα και το επιχείρημα ότι ο ίδιος πολέμησε στο πλευρό των Άγγλων κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Από τότε ξεκίνησε και πάλι την παρασκευή του γνωστού φοινιώτικου λουκουμιού. Αν και οι καιροί ήταν δύσκολοι και ο κόσμος φτωχός εντούτοις το λουκούμι που έφτιαχνε κατάφερνε να το πουλά σχετικά εύκολα. Βέβαια για το σκοπό αυτό αναγκαζόταν να πηγαίνει τακτικά στα γύρω χωριά άλλοτε με το γαϊδούρι και άλλοτε περπατητός με το καλάθι στον ώμο. Κυρίως πήγαινε στο Κοιλάνι, Μανδριά, Κάτω και Πάνω Πλάτρες, Πέρα Πεδι, Αγ. Δημήτριο, Λεμούθου, Πρόδρομο και Παλιόμυλο. Συνήθως πουλούσε το λουκούμι στα καφενεία των χωριών και έτσι τα καφενεία εκτός από τον καφέ είχαν να σερβίρουν και ένα ζαχαρωτό. Οι πελάτες των καφενείων προτιμούσαν συχνά το λουκούμι όχι μόνο για τη νοστιμιά του αλλά κυρίως και για το ότι μπορούσε να τυλιχθεί σε χαρτί και να προ-

Ο γέρο-Φυλακτής ο «ζαχαροπλάστης» με τη γυναίκα του, γονείς του Δημήτρη.

σφερθεί σε κάποιον για να το πάρει μαζί του. Ακόμα και σήμερα όταν κάποιος ξένος πάει στο καφενείο θα ακούσουμε τη γνωστή φράση: «τύλιξε του τζιαι ένα λουκούμι που μένα». Και έτσι ο επισκέπτης αυτός μπορεί να φύγει με 5 και 6 λουκούμια στο χέρι.

Η παρασκευή του λουκουμιού ξεκινά από τις 5 το πρωί, όπως μου είπε ο Δημήτρης. Αφού τοποθετηθεί το «χαρτζί» στη «νησιά» μπαίνει σ' αυτό η ζάχαρη και το νερό και προστίθενται διάφορες άλλες αρωματικές ουσίες. Στη συνέχεια ανάβει τη φωτιά και αρχίζει σιγά-σιγά το ψήσιμο. Κυρίως χρησιμοποιεί λατζιές, ελιές και χαρουπιές. Και τότε αρχίζει ένα συνεχές ανακάτεμα όπου κρατά μια ολόκληρη μέρα, μέχρι τις 2 το απόγευμα. Δύσκολη, κοπιαστική δουλειά που χρειάζεται γερά χέρια και αρκετή υπομονή. Ανακατεύει ο ίδιος, η γυναίκα του Μαρούλα και η γειτόνισσα η Μαρία. Σε προηγούμενα χρόνια πάρα πολλές γυναίκες πέρασαν από το ανακάτεμα του λουκουμιού. Σε ερώτησή μου γιατί δεν χρησιμοποιεί κανένα είδος μηχανής για τη φωτιά και το ανακάτεμα, είπε ότι κατά τη γνώμη του η κουτάλα και τα ξύλα δεν μπορούν να αντικα-

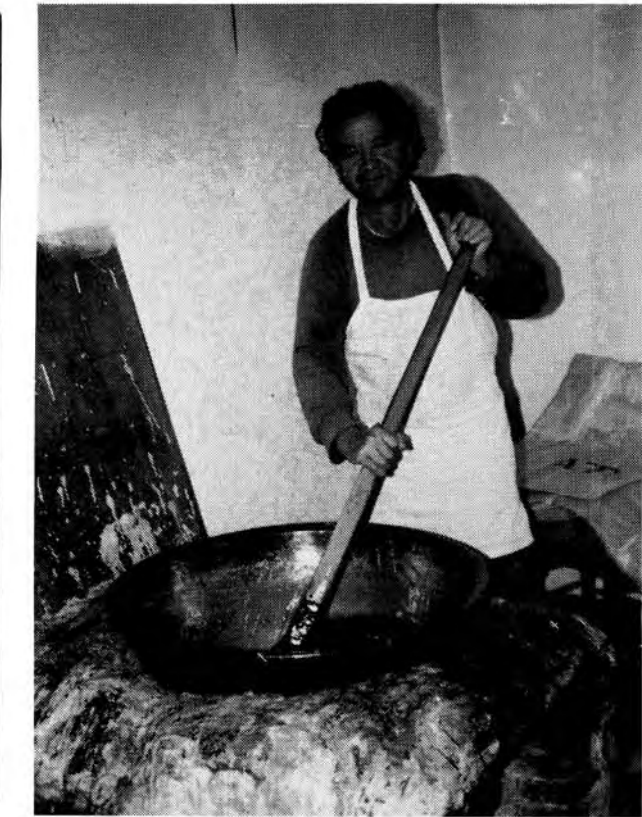
τασταθούν, γι' αυτό συνεχίζει με τον παραδοσιακό αυτό τρόπο.

Όταν κατέβει από τη φωτιά, χύνεται σε ξύλινα καλούπια και μένει μέχρι την άλλη μέρα για να κρυώσει. Όπως ο παλουζές έτσι και το ζεστό λουκούμι από το χαρτζί είναι πολύ νόστιμο. Την επόμενη μέρα κόβεται σε μικρά κομματάκια και αφού πασαλιστεί με ζάχαρη και ζυγιστεί, μπαίνει στα κουτιά και είναι έτοιμο προς πώληση.

Σήμερα ο Δημήτρης συνεχίζοντας την παράδοση παρασκευάζει το λουκούμι με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως και ο πατέρας του, ο οποίος τον μύησε στο «μυστικό» του επαγγέλματος λίγο πριν πεθάνει το 1982.

Συνηθίζεται τα τελευταία χρόνια το λουκούμι να προσφέρεται και σε δεξιώσεις γάμων, αρραβώνων κλπ και η νοστιμιά του είναι εξαιρετική.

Το Φοινί και το λουκούμι είναι δυο λέξεις που ταυτίζονται. Ο επισκέπτης δε μπορεί να συμπληρώσει την επίσκεψή του στο Φοινί χωρίς να δοκιμάσει το λουκούμι του Δημήτρη Πηλαβάκη ή το λουκούμι του Γιαννάκη Λεωνίδου.

Ο Δημήτρης ανακατώνει το λουκούμι.

χωριών τρέχουν αμέσως να το δοκιμάσουν μια και τα είδη ζαχαροπλαστικής εκείνη την εποχή ήταν λιγοστά.

Όταν ξέσπασε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος η αποικιοκρατική κυβέρνηση κατέστησε ελεγχόμενα όλα τα βασικά είδη. Έτσι ο Φυλακτής για να συνεχίσει να κάνει το λουκούμι του χρειάστηκε να βγάλει ειδική άδεια για να μπορεί να αγοράζει ζάχαρη. Τη ζάχαρη την αγόραζε ο ίδιος από τη Λεμεσό όπου πήγαινε με τα αμάξια και την κουβαλούσε στο Φοινί. Ένας τέτοιος αμαξάρης ήταν και ο Παναγιώτης του Παναουθικού.

Λίγο αργότερα οι Άγγλοι του αφαιρέσαν την άδεια αυτή γιατί ο Φυλακτής εκφράστηκε ενάντια στους Άγγλους κατακτητές και κατά κάποιον τρόπο υπέρ των Γερμανών. Έτσι μη μπορώντας να ασχο-

Ο Δημήτρης κόβει το λουκούμι.

«ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ»: Ποιητική Συλλογή του κ. Παντελή Οικονόμου

Νέα Υόρκη 1985

«Μνημόσυνα» τιτλοφορεί την ποιητική συλλογή του ο Παντελής Οικονόμου, τυπωμένη το 1987 στη Νέα Υόρκη και αφιερωμένη στον Εθνάρχη Μακάριο και σ' αυτούς που προδόθηκαν. Ο Π. Οικονόμου γεννήθηκε στο Φοινί το 1960 και σπούδασε Κοινωνιολογία και Πολιτικές Επιστήμες. Ποιήματα του δημοσιεύτηκαν κατά καιρούς στο περιοδικό «Πνευματικός Φάρος» και στην Ελληνική εφημερίδα «Πρωινή» της Νέας Υόρκης, όπου συνεχίζει μεταπτυχιακές σπουδές.

Τα «Μνημόσυνα» δεν είναι οπωσδήποτε καρπός προσπάθειας για περίτεχνη ποίηση. Είναι η μορφή έκφρασης όπως εξωτερικεύεται αυθόρμητα μέσα από το είναι του ποιητή ακριβώς όπως κάνει και ο κρατούμενος στο λιγόλογο ποίημα «Έκφραση».

- «Πρέπει να βρω ένα τρόπο να εκφραστώ η απομόνωση είναι σκληρή» είπε ο κρατούμενος κι άρχισε να τραγουδά

Η ποίηση του Οικονόμου γίνεται τότε κραυγή διαμαρτυρίας όταν αναφέρεται στην προδοσία και την καταστροφή, τότε κραυγή πόνου για τον άδικο χαμό αγαπημένων προσώπων ή όταν αντικρίζει τον ευδαιμονισμό και τον εφησυχασμό των συμπατριωτών του.

- Η ευδαιμονία η ξεγνοιασιά οι δυσκοιήτες και οι τουρίστες οι αυριανοί μας εχθροί...

Κάποτε όμως γίνεται ανάλαφρος και λυρικός όταν πρόκειται να μνησεί τον έρωτα, τη ζωή, την Ελλάδα.

Μαρία

Είναι τα χείλη σου πέταλα ανοιξιάτικου τριαντάφυλλου και το φιλί σου η Άνοιξη

Ελπίδα

Κι όμως, εγώ θα συνεχίσω να ψάχνω την αλήθεια στις ρίζες των λουλουδιών και την ελευθερία στους ανθούς που μαραίνονται

Ο Οικονόμου προτιμά τα λιγόστιχα ποιήματα. Με σύντομες πινελιές εκφράζει στιγμιότυπα, εικόνες, συναισθήματα. Ο επιγραμματικός και αποφθεγματικός στίχος είναι θα έλεγα το στοιχείο του.

Εικόνα

Ζωγραφίζω, πατριδα μου, το κορμί σου, σ' ένα κομμάτι ρούχο, ενός στρατιώτη.

Αυτοί που μας σκότωσαν ζητούνε τώρα να μας θάψουν με... τιμές

Είναι ωραίο να είσαι αληθινός άνθρωπος κι ας είσαι μόνος.

Ο Οικονόμου με τη συλλογή του «Μνημόσυνα» δείχνει ότι διαθέτει γνήσια ποιητική φλέβα. Κατέχει την οικονομία του λόγου. Οι στίχοι του έχουν εσωτερική μουσικότητα και δεν τους λείπει ο λυρισμός. Πού και πού στα κάπως πολύστιχα ποιήματα του παρατηρείται πεζολογία. Προσδοκούμε σύντομα τη νέα ποιητική του δουλειά.

Α.Π. Πολυδώρου

Το Διήμερο Πανηγύρι στο Φοινί

Έληξε με επιτυχία το Διήμερο Πανηγύρι που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Αποδήμων Φοινιωτών στις 17 και 18 Αυγούστου, 1990. Την πρώτη μέρα (17 Αυγούστου) οργανώθηκε στην πλατεία του χωριού αναπαράσταση βιοτεχνών του χωριού. Σ' αυτήν έλαβαν μέρος οι αγγειοπλάστες Ελπίδα Χριστοδούλου και Παναγιώτα Δημητρίου, ο καρεκλοποιός Φίλιππος Καλλή και ο πιθαράς Παναγής Γιάλλουρος. Όλοι οι τεχνίτες και τεχνίτριες με πολλή δεξιοτεχνία επέδειξαν στους παρευρισκόμενους επισκέπτες τη τέχνη τους.

πιο σταθερά στεκόμαστε πάνω σ' αυτό και αντιστεκόμαστε στους ξενικούς αέρηδες που με χιλιάδες πρόσωπα και χιλιάδες προσώπια απειλούν να αφανίσουν το γνήσιο πρόσωπό μας και την ταυτότητά μας».

Απαντώντας ο κ. Τριανταφυλλίδης εξέφρασε τη χαρά του που βρέθηκε στο χώρο όπου οι διηγήσεις που άκουγε μικρός από τον παππού του τον Θεοφάνη Θεοδότου έπαιρναν πλέον σάρκα και οστά και τόνισε την ανάγκη να στραφούμε και να γνωρίσουμε τις ρίζες μας γιατί μόνο έτσι είναι δυνατό να επιβιώσουμε

Η όλη εκδήλωση, κατά γενική ομολογία, ήταν πράγματι εξαιρετική. Σ' αυτό, ίσως, συνέβαλε κι ο ωραίος χώρος που διαρρυθμίστηκε κατάλληλα από το Σύνδεσμο Αποδήμων Φοινιωτών και τη Χωριτική Αρχή. Ως γνωστό με έξοδα του ΣΑΦ κατασκευάστηκε στο χώρο που έγινε η εκδήλωση ωραία πλατεία που θα συμπληρωθεί αργότερα και με το μνημείο ηρώων της κοινότητας Δήμου Ηροδότου και Ευσταθίου Ξενοφώντος, ενώ η Χωριτική Αρχή ανακαίνισε παλιό κτίριο της κοινότητας όπου φιλοξενήθηκε και η

Χοροί από τους νέους στη νέα πλατεία.

Στον ίδιο χώρο, μέσα στην αίθουσα του Κέντρου Νεότητος Φοινιού, οργανώθηκε έκθεση φωτογραφίας με θέμα «Το Φοινί που φεύγει». Πολύς, άγνωστος φωτογραφίες από τη ζωή του Παλιού Φοινιού εξετέθησαν με την προσωπική φροντίδα και δαπάνη του ιδρυτή του Πηλαβάκιου Μουσείου στο Φοινί, Φανή Πηλαβάκη.

Την έκθεση άνοιξε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κ. Μιχ. Τριανταφυλλίδης. Καλωσορίζοντας τον κ. Τριανταφυλλίδη ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Αποδήμων και Φίλων Φοινιού κ. Χάρης Αριστοδήμου είπε μεταξύ άλλων ότι «η έκθεση αποβλέπει στο να ξυπνήσει τις μνήμες και να γνωρίσουμε το ιστορικό βάθος πάνω στο οποίο στεκόμαστε. Γιατί όσο πιο καλά γνωρίζουμε αυτό το βάθος, τόσο

ως λαός με ξεχωριστή πολιτιστική παράδοση και ταυτότητα.

Ένα ευχάριστο, γιορταστικό τόνο έδωσαν στην όλη εκδήλωση και οι οργανωμένες της περιοχής Πολωνός και Λουταίας που με το βιολί και το λαγούτο τους παρέσυραν στους παραδοσιακούς χορούς μας νέους και γέροντες. Η Ελεγκού τ' Αριστόκλη (87 χρονών) η Ρεβέκκα του Δημήτρη και η Γιαννού του Σπύρου κατενθουσίασαν τους παρευρισκόμενους με τους ωραίους γυναικείους αντικριστούς και τους άλλους παραδοσιακούς χορούς που χόρεψαν.

Βεβαίως δεν έλειπε από τη συγκέντρωση κι ο γνωστός μας Χιλλής του Μάουζερ που δεν πρόφθανε να ψήνει τους υπέροχους λουκουμάδες του.

έκθεση φωτογραφίας.

Το βράδυ πάνω από χίλιοι κάτοικοι και ξένοι της κοινότητας μας παρακολούθησαν Θεατρική Παράσταση που και πάλι οργάνωσε ο Σύνδεσμος μας. Χαρακτηριστικά οι ηθοποιοί του Θιάσου Κακουράτου - Ηράκλη είπαν: Πάει πάρα πολύς καιρός που ξαναπαίξαμε μπροστά σε τόσο κόσμο!

Τη δεύτερη μέρα (18 Αυγούστου) πραγματοποιήθηκε πάλι στο χώρο του Σχολείου η καθιερωμένη χοροεσπερίδα του Συνδέσμου Αποδήμων και Φίλων Φοινιού. Σ' αυτή παρέστησαν και τίμησαν με την παρουσία τους, εκτός από το Γενικό Εισαγγελέα, υπό την αιγίδα του οποίου ήταν η όλη εκδήλωση, ο Πρόεδρος της Βουλής Δρ. Βάσος Λυσαριδής, οι βουλευτές Ν. Αναστασιάδης και Ντ. Ερωτοκρίτου

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μας καλωσορίζει τον κ. Μ. Τριανταφυλλίδη που ετοιμάζεται να τελέσει τα εγκαίνια της Έκθεσης Φωτογραφίας που ετοίμασε ο πάντα ακούρατος Θεοφάνης Πηλαβάκης.

Νέοι, γέροι, γυναίκες, παιδιά παρακολουθούν τους χορευτές και τις χορεύτριες.

του ΔΗΣΥ, Κ. Παναγιώτης του ΔΗΚΟ, Χρίστου του ΑΚΕΛ και Μιχ. Παπαπέτρου του ΑΔΗ-ΣΟΚ. Άλλοι προσκεκλημένοι που παρευρέθησαν ήταν: η εκπρόσωπος του Επάρχου Λεμεσού κ. Μ. Παπαδοπούλου, ο βοηθός αρχηγός της Αστυνομίας κ. Α. Οικονόμου, ο αστυνομός Λ/σου και ο διευθυντής του Γραφείου Ευημερίας κ. Τ. Κοηής.

Η συρροή του κόσμου μας στη φετινή χοροεσπερίδα

ήταν πρωτοφανής. Τα 1200 τόσα καθίσματα που νοικιάσθηκαν γι' αυτό το σκοπό δεν άρκεσαν και χρησιμοποιήθηκαν και τα τραπέζια και οι καρεκλίτσες του σχολείου!

Χαιρετισμούς απήθυσαν στη συγκέντρωση ο Πρόεδρος της Βουλής, ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Πρόεδρος της Κοινότητας. Στη σύντομη ομιλία του ο Πρόεδρος του ΣΑΦ τόνισε την ανάγκη να προσεχθεί περισσότερο από

τις αρμόδιες κρατικές αρχές η ύπαιθρός μας, διότι, όπως είπε, εκτός του ότι τούτο αποτελεί θέμα δικαιοσύνης, το αληθινό πρόσωπο ενός τόπου σφραγίζεται και πραγματώνεται κυρίως στην ύπαιθρο.

Μετά τους χαιρετισμούς και μέχρι τις πρωινές ώρες Φοινιώτες και ξένοι διασκέδασαν και χόρευαν υπό τους ήχους της ορχήστρας της αστυνομίας.

Οι μεγάλες «κοπέλες» μας δείχνουν πως χόρευαν παλιά.

Μέλη του Συνδέσμου μας και της Χωριτικής Αρχής βοηθούν στην καλύτερη διαμόρφωση της πλατείας.

46 μέρες έμειναν άποτες οι μηλιές μας

Το χωριό μας και τα περβόλια μας βρίσκονται πάνω στις όχθες του ποταμού Διαρίζου - στη μια ρίζα του ποταμού που πηγάζει από την Χιονίστρα - και βλέπουμε το νερό όλο το χειμώνα να κυλάει και να πηγαίνει στη θάλασσα και τα δέντρα μας να μένουν άποτα το καλοκαίρι.

Φέτος που ήταν ανομβρία τα περβόλια μας στην τοποθεσία Βίνες έμειναν 46 μέρες άποτα μέχρι να ρθει η σειρά μας να ποτίσουμε, γιατί το νερό ήταν λιγοστό και η καταστροφή στην παραγωγή φρούτων κειμένεται από 60% - 100%.

Τα περβόλια, που είναι από το χωριό μέχρι το Μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων έμειναν άποτα για 28 μέρες και η καταστροφή κειμένεται γύρω στο 50%. Επίσης μερικά δέντρα ξεράθηκαν τελείως και χάθηκαν κόποι και έξοδα πολλών χρόνων. Ζητούμε όπως εκτιμηθούν και αποζημιωθούν όλες αυτές οι καταστροφές όσο το δυνατό πιο γρήγορα.

Από τη δεκαετία του 60 αίτημά μας ήταν και είναι η

κατασκευή ενός υδατοφράκτη για αποθήκευση νερού για τους 3-4 μήνες του καλοκαιριού, για να βοηθήσει τον εμπλουτισμό των υπόγειων νερών και για να αυξήσουμε τις καλλιεργήσιμες αρδεύσιμες εκτάσεις. Έτσι όσοι άνθρωποι ασχολούνται ή θα ασχοληθούν με τη γεωργία να έχουν ένα καλό εισόδημα που να τους εξασφαλίζει μια άνετη ζωή και να μην αναγκάζονται να εγκαταλείπουν το χωριό μας. Δυστυχώς τίποτα δεν έγινε προς αυτή την κατεύθυνση.

Βλέπουμε αλλού να ξοδεύονται εκατομμύρια λίρες για αποθήκευση και μεταφορά νερού και μεις που είμαστε δίπλα στο νερό να μην μπορούμε να ποτίσουμε τα περβόλια μας. Αυτό για μας είναι απαράδεχτο. Πού είναι η κυβερνητική πολιτική για την προστασία των ορεινών περιοχών και για τη διατήρηση του αγροτικού ορεινού πληθυσμού στα χωριά τους; Οι νέοι μας συνεχώς εγκαταλείπουν τα χωριά τους και αυτοί που απέμειναν, γέροι πια, αφήνουν την καλλιέργεια των περβό-

λιών τους στο έλεος του Θεού γιατί δεν αποδίδουν. Ο φυσικός θάνατος των ανθρώπων που απέμειναν πλησιάζει και ο μαρasmus και η ερήμωση των χωριών μας είναι πια γεγονός.

Χρειαζόμαστε την άμεση επέμβαση και αρωγή της Κυβέρνησης σε πολλούς τομείς. Πρώτα πρώτα όμως στην κατασκευή ενός υδατοφράκτη και στην εφαρμογή νέων συστημάτων άρδευσης για να λύσουμε το μέγα πρόβλημα της εγκατάλειψης των περβολιών μας που για δεκάδες και εκατοντάδες χρόνια οι παππούδες μας τα διατήρησαν.

Κατανοούμε οποιαδήποτε οικονομικά προβλήματα, αλλά η δικαιοσύνη της κυβερνητικής πλευράς ότι τα χωριά μας είναι «γάβροι» και θα απορροφούν το νερό του φράγματος μας φαίνεται αστεία. Πράγματι το έδαφος θα απορροφά κάποια ποσότητα νερού αλλά θα γίνεται και εμπλουτισμός των υπογείων νερών.

Φυσικά κάποια έργα για απάμβλυση του προβλήματος έγιναν. Τοποθετήθηκαν

σωλήνες από τον ποταμό μέχρι το κάθε περβόλι. Έγινε κάποια εξοικονόμηση νερού, αλλά το πρόβλημα δεν λύθηκε, αυξήθηκαν μόνο τα έξοδα των γεωργών μας.

Κατά τον περασμένο Αύγουστο και Σεπτέμβρη το Τμήμα Υδάτων άνοιξε 4-5 διατρήσεις στο Φοινί. Στις τρεις βρέθηκε πολύ νερό. Το Σεπτέμβρη έγινε άντληση νερού από αυτές τις διατρήσεις και χρησιμοποιήθηκε για το πότισμα των διψασμένων δέντρων μας. Η χρήση όμως αυτών των διατρήσεων μας προβληματίζει πολύ. Η συνεχής άντληση νερού θα επηρεάσει κάποιες σημερινές πηγές και θα επιφέρει μελλοντικά σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα.

Εμείς που ζούμε καθημερινά το πρόβλημα της άρδευσης και εγκατάλειψης των περβολιών μας θ' αγωνιζόμαστε συνεχώς για την κατασκευή ενός υδατοφράκτη.

Το πρόβλημα της άρδευσης στο Φοινί θα λυθεί μόνο με το φράγμα.

Ροδοδάφνες, Παναγιές

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΝΕΟΦΥΤΟΥ-ΜΟΥΖΟΥΡΟΥ

Ροδοδάφνες, Παναγιές

Ποιήματα για παιδιά του Δημοτικού

«Ροδοδάφνες, Παναγιές» είναι το νέο βιβλίο της Ανδρούλας Νεοφύτου Μούζουρου, γνωστής δασκάλας και ποιήτριας, που περιέχει όμορφα ποιήματα για παιδιά του δημοτικού.

Η Ανδρούλα Νεοφύτου - Μούζουρου γεννήθηκε στην Παλλουριώτισσα, παντρεύτηκε όμως Φοινιώτη και τη θεωρούμε χωριανή μας.

Αποφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο και το Διδασκαλικό Κολλέγιο.

Εργάζεται ως δασκάλα σε σχολεία της επαρχίας Λευκωσίας. Γράφει ποιήματα και πεζογραφήματα από τα μαθητικά της χρόνια. Συνεργάστηκε μερικά χρόνια με το ΡΙΚ για τον καταρτισμό παιδικών προγραμμάτων. Συνεργάζεται και με εφημερίδες και περιοδικά.

Έργα της ίδιας:

«Κύπρος, γλυκό νησί», Ποιήματα 1979.
«Λιανά Ανθοκλάδια», Ποιήματα για παιδιά, 1982. Εύφημη μνεία του Σ.Π.Ν.Β. Κύπρου.
«Αχτιδούλες» Ποιήματα για παιδιά, 1986. Βραβείο ΕΠΟΚ 1986.

Το «Ροδοδάφνες, Παναγιές» περιλαμβάνει 37 ποιήματα, που η ποιήτρια τα χωρίζει σε τρία μέρη.

Το Α' μέρος «Ροδοδάφνες» περιλαμβάνει 7 χαριτωμένα ανάλαφρα ποιήματα.

Το Β' μέρος «Της Θρησκείας» περιλαμβάνει 13 ποιήματα που έχουν σχέση με τη θρησκεία μας και τις γιορτές μας.

Το Γ' μέρος «Κυπριακά Ριζίτικα», όπως το ονομάζει η ποιήτρια, περιλαμβάνει 17 ποιήματα που αναφέρονται στα ήθη και στα έθιμα μας, στις γιορτές και στις παλιές ασχολίες των κατοίκων του τόπου μας.

Ένα δείγμα από τα νέα ποιήματα είναι το πιο κάτω: «Φώτα στο χωριό»

Το βιβλίο πωλείται προς £1,50.

Όποιος θέλει να το αγοράσει μπορεί να απευθύνεται στην ίδια την ποιήτρια ή στον Σύνδεσμό μας.

Φώτα Στο Χωριό

Φώτα ξημέρωσαν και πάλι,
λαμπράδα μέσα η εκκλησιά.
Το χάλκωμα της Κολυμβήθρας
γλυκιά μαγεία, φως γεννά.

Παντού στρωμένα τα τραπέζια
και πλουμιστές οι μαντηλιές,
λουκάνικα και κατημέρια,
χέρια χρυσά οι νοικοκυρές.

Γυρνά ο παπάς με το σταυρό του
κι αγιάζει τάβλες, σπιτικά,
πίνει τ' ολόγλυκο κρασί του
με τη φαμίλια ταιριαστά.

Του Ιορδάνη φέρνει μύρα
και της «Τριάδας» τη χαρά
κι όλο τσουγκρίζουνε ποτήρια
κι η τσιμιτιά τριζοβολά.

Γλυκά αντηχεί το «Καλημέρα»
παντού αδονούν ύμνοι χαράς
κι η «πουλουστρίνα» δίνει, παίρνει
και σπαρταρά η μικρή καρδιά.

Ε' και ΣΤ' τάξη Δημοτικού Σχολείου Φοινιού
1948 - 1949

Δ/λος Ευαγόρας Λεβέντης

Τους αναγνωρίζετε; Πρώτη σειρά πίσω από αριστερά προς τα δεξιά:

Γεώργιος Θεοχάρους
Νίκος Αντωνίου
Ανδρέας Χριστοδούλου
Θεόδουλος Δημητρίου
Ανδρέας Αλεξάνδρου
Χάρης Αριστοδήμου
Μιχαήλ Νικολάου
Ανδρέας Κυριάκου
Ανδρέας Αυγουστή
Ανδρέας Αριστοτέλους
Ανδρέας Λοίζου
Γιαννάκης Γιάλλουρος
Ανδρέας Σωκράτους
Ανδρέας Μιχαήλ

Δεύτερη σειρά πάλι από αριστερά

Νίκος Δημητρίου
Γεώργιος Φυλακτού
Πανίκος Θρασουβούλου
Τηλέμαχος Θεοφίλου
Αριστόδημος Ιωάννου
Ιωάννης Αλεξάνδρου
Σταύρος Χριστοδούλου
Λοίζος Φειδία
Μενέλαος Γεωργίου
Στέφανος Λεάνδρου
Χριστάκης Μούζουρος

Και τα κορίτσια μας καθήμενα από αριστερά:

Παναγιώτα Σταματάρη
Καλλιρόη Θεοδώρου
Σωφρονία Ιωάννου
Παναγιώτα Ιωάννου

Έκθεση πεπραγμένων (Ιούνιος 1989 - Σεπτ. 1990)

Δε θα μιλήσω επί μακρόν. Άλλωστε οι πιο πολλοί από σας είσατε καλοί γνώστες των πεπραγμένων του Συνδέσμου μας, αφού ήσασταν οι κατ'έξοχην δράστες των.

Δυστυχώς, παρόλες τις προσπάθειές μας, δεν κατορθώσαμε να συγκεντρώσουμε μεγάλο αριθμό μελών μας, ούτε στη φετινή γενική συνέλευσή μας. Και τούτο μας στενοχωρεί γιατί αποτελεί ένδειξη του μειωμένου ενδιαφέροντος των αποδήμων Φοινητών για το Σύνδεσμό τους και κατ'επέκταση για το χωριό τους.

Εν πάση, όμως περιπτώσει, είμαι υποχρεωμένος, ως Πρόεδρος του απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου μας, να λογοδοτήσω ενώπιόν σας και να θέσω τα πεπραγμένα μας στην κρίση σας.

Προ 15 μηνών, λοιπόν (τέλη Ιουνίου του 1989), μέσα σε μια ατμόσφαιρα μάλλον απαισιόδοξη, τα 35 μέλη του Συνδέσμου μας, που συγκεντρώθηκαν στο οικημά μας στη Λευκωσία εξέλεξαν το 14 μέλος Δ.Σ. του Συνδέσμου μας, καθώς προνοεί το καταστατικό του. Λέω «απαισιόδοξη ατμόσφαιρα» γιατί ήταν η δεύτερη προσπάθεια συγκέντρωσης των μελών μας (η πρώτη έγινε προ μηνός στο Φοινί και απέτυχε) για έκθεση πεπραγμένων της χρονιάς και ανάδειξη νέου Δ.Σ. και το αποτέλεσμα ήταν και πάλι πενιχρό. Το ερώτημα δε κατά πόσον έπρεπε να διατηρηθεί ο Σύνδεσμος στη ζωή εφ'όσον τα πλείστα μέλη του δεν επεδείκνυαν ενδιαφέρον, επλανάτο μανο ενδιαφέρον, επλανάτο απαισιόδοξα στον αέρα.

Ως εκ τούτου ένα πρώτο και κύριο επίτευγμα του απερχομένου σήμερα, Δ.Σ. του Συνδέσμου μας είναι ότι κατόρθωσε να διατηρήσει στη ζωή το Σύνδεσμο μας μέχρι σήμερα. Θεωρώ τούτο σπουδαίο επίτευγμα γιατί διατηρήσαμε τη ζωή του Συνδέσμου μας στη ζωή εξασφαλίζεται ταυτόχρονα και η δυνατότητα να γίνει «κάτι». Χωρίς το Σύνδεσμο, αυτό το «κάτι», που, κάνει καλό να θυμούμαστε, όσο μικρό και νάναι, είναι πάντοτε καλύτερο από το «τίποτε», δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί.

Όταν, λοιπόν, πιο κάτω θα σας εξιστορώ και θα σας περιγράψω αυτό το «κάτι» που έγινε το τελευταίο 15μηνο, παρακαλώ σας να έχετε υπόψη σας πως έγινε από έναν ετοιμοθάνατο οργανισμό, που ανάρρωσε κάπως από τις συνεχείς ενέσεις και ορρούς που του έβαζε το απερχόμενο, σήμερα, Δ.Σ. του. Μ' αυτό θέλω να πω πως αυτό το Συμβούλιο όταν καταλάμβανε τα καθήκοντα του προ 15μήνου δεν είχε αυταπάτες ως προς την κατάσταση του Συνδέσμου μας και επιπλέον γνώριζε ότι το έργο που είχε μπροστά του ένας τέτοιος άρρωστος Σύνδεσμος ήταν ένα έργο πάρα πολύ δύσκολο, λόγω των ιστορικών κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων της εποχής μας. Αυτά τα δεδομένα, ως γνωστόν, δεν ευνοούν την ύπαιθρο, ιδιαίτερα την ορεινή ύπαιθρο. Τα

δεδομένα αυτά ευνοούν την πόλη. Για αυτό και η συνεχής αποψήλωση και φθορά της πρώτης και η υπερτροφία και εξόγκωση της δεύτερης. Και καλείται ο Σύνδεσμος μας, όπως και όλοι οι άλλοι Σύνδεσμοι Αποδήμων να θέσουν φραγμό σ' αυτή την καταστροφική (για την ύπαιθρο μας) φορά των πραγμάτων, γιατί διακυβεύονται πολλά. Το έργο είναι σχεδόν ακατόρθωτο για υγιείς συνδέσμους. Πόσο μάλλον...

Όμως είπαμε πως το «κάτι» είναι καλύτερο από το «τίποτε». Και μ' αυτή την αισιόδοξη νότα βάλαμε μπρος. Πού ξέρεις κάποτε γίνονται και θαύματα... Ας κάνουμε, επιτέλους, αυτό που θα μπορούσαμε.

Πρώτα επιδιώξαμε να επιτύχουμε επικοινωνία και συνοχή μεταξύ των αποδήμων χωριανών μας, γιατί χωρίς αυτή δεν μπορούν να επιτευχθούν πολλά πράγματα, ούτε δικαιούμαστε καν να ονομαζόμαστε συν + δεσμός. Αποφασίσαμε λοιπόν, να κρατήσουμε «με τα δόντια» το οικημά στη Λευκωσία ανοιχτό γι' αυτό το σκοπό: Να συναντιώνται οι Φοινητές της Λευκωσίας κι άλλοι περαστικοί. Το εξοπλίσαμε, όσο μπορούσαμε καλύτερα, και δυο μέλη του Δ.Σ. με εθελοντική προσφορά εργασίας το κράτησαν ανοιχτό για τέσσερις περίπου μήνες. Τώρα πάλι, άλλο μέλος του Δ.Σ. με εθελοντική προσφορά εργασίας κρατιέται ανοιχτό για να εξυπηρετείται ακριβώς αυτός ο αναγκαίος σκοπός της επικοινωνίας και επαφής μεταξύ μας.

Για τον ίδιο σκοπό της επικοινωνίας και συνοχής μεταξύ μας εκδώσαμε και περιοδικό έντυπο. «Τα Φοινητικά Νέα», που, όσοι το είδαν, εκφράστηκαν με τα καλύτερα λόγια. Η έκδοση του στηρίζεται αποκλειστικά πάνω σε εθελοντική εισφορά, πνευματική και υλική, ορισμένων μελών του Συνδέσμου μας.

Παρά ταύτα, δεν μπορώ να πω ότι είμαι ευχαριστημένος από το αποτέλεσμα της προσπάθειας. Οι Φοινητές απόδημοι εξακολουθούν, λες από πείσμα, να πίνουν τον καφέ τους μόνοι ή με άλλους Φοινητές. Το «Φοινητικό στέκι» εξακολουθεί να μένει αδειανό από Φοινητές και να καθίσταται προβληματική η λειτουργία του. Κι η εφημερίδα μας δε φαίνεται να τους επηρέασε. Εξακολουθούν να μένουν ουδέτεροι και απαθείς, δυστυχώς. Απόδειξη και η σημερινή μάλλον πενιχρή συγκέντρωσή μας.

Για το ζωντανέμα του Συνδέσμου μας και την αύξηση της συμμετοχής των Φοινητών στη ζωή και τις δραστηριότητές του δοκιμάσαμε και κάποια πολιτιστικής φύσης ανοίγματα - συγκροτήματα χορού λ.χ., χωρίς επιτυχία, δυστυχώς. Βρήκαμε χοροδιδάσκαλο, ορίσαμε ώρες για εξάσκηση αλλά οι Φοινητές νέοι και νέες δεν προσέρχοντο...

Επιτυχία σημείωσε το «Απόγευμα παλουζέ» που οργανώσαμε στην αυλή του οικημάτος μας στη Λευκωσία, αρχές περασμένου Νοεμβρι-

ου. Ήρθε αρκετός κόσμος (μεταξύ των και ο κ. Υπουργός Γεωργίας) και το διασκεδάσε. Μα, μεταξύ μας, ας λεχθεί, ότι οι ξένοι ήταν περισσότεροι από τους Φοινητές και σ' αυτή την εκδήλωση!

Άλλες πολιτιστικές φύσεως δραστηριότητες του Συνδέσμου μας κατά το 15μηνο που μας πέρασε ήταν η χοροεσπερίδα του Αυγούστου του '89, ο χορός των αποδήμων μας της Λεμεσού τα Χριστούγεννα του '89 και φυσικά το διήμερο Φοινητικό πανηγύρι του περασμένου Αυγούστου που, ως γνωστό, περιλάμβανε έκθεση φωτογραφίας με θέμα «Το Φοινί που φεύγει», αναπαράσταση των βιοτεχνιών του χωριού μας, θεατρική παράσταση η χοροεσπερίδα, και το οποίο κατά γενική ομολογία στέφθηκε με επιτυχία και αποτέλεσε σημαντική πηγή εσόδων για το Σύνδεσμο μας. Σημαντική, εν προκειμένω, ήταν η βοήθεια που πρόσφερε η Χωρική αρχή και άλλοι Φοινητές στην οργάνωση του φετινού διήμερου πανηγυριού μας και δράττομαι της ευκαιρίας να τους ευχαριστήσω όλους θερμότατα.

Η άλλη σοβαρή προσπάθειά μας στράφηκε, ως ήτο φυσικό, προς τον εξωραϊσμό και την ανάπτυξη του χωριού μας. Για τον εξωραϊσμό του αποφασίσαμε και δημιουργήσαμε την γνωστή πλατεία, όπου φιλοδοξούμε να τοποθετήσουμε ανάγλυφες μορφές των δυο πρώτων την κοινότητάς μας, Δήμου Ηροδότου και Ευστάθιου Ξενοφώντος.

Ήδη οι ανάγλυφες μορφές των ηρώων μας παραγγέλθηκαν σε γνωστό καλλιτέχνη στη Λευκωσία, τον Ανδρέα Σαββίδη, έγιναν τα προπλάσματα και σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι έτοιμες για την εναποθέτησή και τα αποκαλυπτήρια τους.

Γνωρίζω πως στο συγκεκριμένο αυτό θέμα μερικοί εξέφρασαν την άποψη πως για τους ήρωές μας έπρεπε να φτιάξουμε κάτι καλύτερο, κάτι μεγαλοπρεπέστερο, κάτι ακριβότερο. Δε διαφωνούμε με την άποψη αυτή. Ας έχουμε όμως ταυτόχρονα υπόψη μας ότι και να κάνει κανείς για κάποιο ή κάποιους που έδωσαν τη ζωή τους θυσία στην πατρίδα, θάνατο πάντοτε λίγο. Γι' αυτό σημασία δεν έχει τόσο το τι και το πόσο, όσο η χειρονομία εκείνων που την κάνουν ανεξάρτητα από το μέγεθος της. Ως Σύνδεσμος κρίναμε πως στο συγκεκριμένο χώρο της πλατείας οι ανάγλυφες μορφές των ηρώων μας είναι αυτό που αισθητικά και άλλως πως ταιριάζει περισσότερο. Τίποτε δε μας εμποδίζει αργότερα και σ' άλλο χώρο να κάνουμε κάτι άλλο, καλύτερο και μεγαλοπρεπέστερο, πάντοτε όμως ταιριαστό στο χώρο που θα το περιβάλλει.

Για την ανάπτυξη τώρα του χωριού μας, σ' όλους σας είναι γνωστό, και από την εφημερίδα μας και άλλως πως, πως δοκιμάσαμε να ιδρύσουμε μια δημόσια μετοχική εταιρεία, κι ουστά, με τα κεφάλαια που θα συγκέντρωνε από την πώληση μετοχών και από χα-

μηλότοκο κυβερνητικό δάνειο, θα επιχειρούσε μια κατ'αρχήν τουριστική ανάπτυξη της κοινότητάς μας με τη δημιουργία είτε μιας ξενοδοχειακής μονάδας, είτε άλλων τουριστικών υποστατικών. Η όλη προσπάθεια ανατέθηκε στην οικονομική επιτροπή του Συνδέσμου μας για να το προωθήσει. Δυστυχώς η επιτροπή αυτή σκόνταψε στην απροθυμία των συγχωριανών μας να διαθέσουν τη γη τους είτε με αντάλλαγμα μετοχών είτε προς πώληση με αποτέλεσμα το όλο Project να μείνει στάσιμο. Ας ελπίσουμε ότι θα ξεπεραστεί αυτό το εμπόδιο γιατί χωρίς οικονομική ανάπτυξη του χωριού μας δεν μπορούμε να ελπίζουμε για επιβίωσή του.

Να σημειώσουμε εδώ πως για την καλύτερη διαφώτιση του κοινού μας πάνω στο θέμα πραγματοποιήθηκε από το Σύνδεσμο μας παγκοινωνική σύσκεψη στις 28.1.90 σ' αυτό το χώρο και ο πρόεδρος της οικονομικής μας επιτροπής κ. Α. Παυλίδης εξήγησε στους παρευρεθέντες τους σκοπούς και τους τρόπους λειτουργίας της εταιρείας.

Να πούμε, επίσης, πως η 28η του 1990 συμπληρώθηκε με μια άλλη ωραία πράξη των μελών του Συνδέσμου μας, της χωρικής αρχής και πολλών συγχωριανών μας, όλοι μαζί, μετά τη λήξη της παγκοινωνικής, επιδόθησαν στη δέντροφύτευση του δρόμου πάνω από το σχολείο.

Κλείνοντας θα 'θελα' να πω πως η συνεργασία του Συνδέσμου μας με τη Χωρική Αρχή ήταν πλήρης. Είχαμε κοινές συνεδρίες τόσο στο χωριό όσο και στη Λευκωσία και από κοινού κάναμε παραστάσεις στη κυβέρνηση για τα προβλήματα του χωριού μας.

Κι η γνώμη μου για το μέλλον;

Πολύ δύσκολο έργο αναμένει το νέο Δ.Σ. του Συνδέσμου μας αλλ' όχι ακατόρθωτο. Υπάρχουν οι δυνατότητες. Χρειάζεται σκληρή δουλειά, καλύτερη οργάνωση και συντονισμός.

Σωστή Διατροφή

Η Σωστή Διατροφή διαδραματίζει ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην υγεία μας. Αν και είναι τόσο σοβαρό θέμα δεν το πολυλαμβάνουμε υπόψη καθ'ότι το να τρώμε δεν απαγορεύεται αλλά επιβάλλεται. Τώρα το πόσο και το τι λίγο μας ενδιαφέρει. Εμείς δεν λαμβάνουμε υπόψη «το κάπνισμα βλάπτει σοβαρά τη υγεία μας» και θα λάβουμε υπόψη «το τρώτε λιγότερο» τι μια μπριζόλα πάνω κάτω, τι κρέας, τι ψάρι, εκεί θα κοληθούμε τώρα; Ε και το κανονικό πόσο είναι; Λες σε μια κυρία των εκατόν και βάλε να κάνει διαίτα και σου λέει δεν τρώει τίποτα.

Και όμως είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα υγείας αρκεί να πούμε ότι η πρώτη αιτία θανάτου στο κόσμο είναι οι καρδιαγγειακές παθήσεις και από τους έξι (6) παράγοντες κινδύνου για τη ανάπτυξη αυτών των παθήσεων που είναι: η υπερχοληστεριναιμία, η υπέρταση, η παχυσαρκία, ο διαβήτης, το κάπνισμα και η έλλειψη σωματικής ασκήσεως. Οι πρώτοι τέσσερις επηρεάζονται από τη διατροφή. Είναι λοιπόν η κακή ή σε μεγάλες ποσότητες διατροφή ή ακόμη χειρότερα και τα δυο μαζί υπερπαραγοντες κινδύνου.

Ας πάρουμε πρώτα τον πρώτο κίνδυνο την αύξηση της χοληστερίνης. Η χοληστερίνη είναι λιπίδιο, ουσία απαραίτητη για τη φυσιολογική λειτουργία του οργανισμού. Ωστόσο η λήψη της με τη διατροφή πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο, δεδομένου ότι ο οργανισμός δημιουργεί μόνος του τα ποσά της χοληστερίνης που του είναι απαραίτητα για την ομαλή λειτουργία του. Όταν η χοληστερίνη κυκλοφορεί σε ψηλή ποσότητα στο αίμα - υπερχοληστεριναιμία - τότε αρχίζει η διαδικασία αθηρωσκλήρωσης των αγγείων. Κατά τη διαδικασία αυτή η εσωτερική επιφάνεια των αρτηριών καλύπτεται από αυτή τη ουσία με αποτέλεσμα σκλήρυνση και πάχυνση αφ' ενός του τοιχώματος και στένωση αφ' ετέρου του εύρους του αγγείου. Μετά την απόφραξη της αρτηρίας εμφανίζονται βλάβες στα τμήματα - όργανα του σώματος που τροφοδοτούνται με αίμα από αυτή (έμφραγμα του μυοκαρδίου, εγκεφαλικά επεισόδια κ.λ.π). Με τη σωστή διατροφή λοιπόν μπορούμε να

προλάβουμε από τη μια την ανάπτυξη υπερχοληστεριναιμίας και από την άλλη υπερχοληστεριναιμικά άτομα να επαναφέρουν την τιμή της χοληστερίνης σε φυσιολογικά επίπεδα και έτσι ανακοπή της καταστρεπτικής της δράσης.

Αυτό δεν σημαίνει ότι αμέσως μπαίνουμε σε μια σκληρή διαίτα λες και πάσχουμε από κάποια αρρώστεια αλλά σ' αυτό που λέμε σωστή διατροφή.

Και για να είμαι απλός και εύκολος σε εφαρμογή. Το κρέας, το γάλα και τα προϊόντα του, αυγά, εντόσθια ζώων, θαλασσινά (χταπόδια, γαρίδες, σουπιές κ.λ.π), κεκορεσμένα λίπη και βούτυρα, περιέχουν μεγάλες ποσότητες χοληστερίνης. Από όλα αυτά η βασική πηγή χοληστερίνης στα δεδομένα τα δικά μας είναι το κρέας.

Το κρέας με οποιονδήποτε μορφή μπήκε στο καθημερινό μας διατολόγιο και έγινε αιτία πολλών κακών. Το κοτόπουλο χωρίς τη πέτσα και το κουνέλι είναι χαμηλά σε χοληστερίνη, μα πάνω απ' όλα η πιο υγιεινή τροφή είναι το ψάρι και η απόδειξη είναι ότι οι Εσκιμώοι που τρέφονται αποκλειστικά με ψάρι δεν ξέρουν τι σημαίνει έμφραγμα της καρδιάς. Περιέχει τη λεγόμενη «καλή χοληστερίνη» (H.D.L.) η οποία βοηθά τον οργανισμό να απαλλαγεί από τη βλαπτική χοληστερίνη και ασκεί προστατευτική δράση στα αγγεία. Με λίγα λόγια το κρέας να περικοπεί δραστικά και αντικατασταθεί με άπαχο κοτόπουλο ή κουνέλι αλλά κυρίως με ψάρι.

Άλλες τροφές όμως Όσπρια, ζυμαρικά κ.λ.π. δεν περιέχουν χοληστερίνη, αλλά όπως είπαμε, σωστή διατροφή δεν σημαίνει μόνο ποιοτική αλλά και ποσοτική. Προσοχή στην αύξηση του βάρους του σώματος. Ένα άτομο που παίρνει με τη τροφή του τόσες θερμίδες όσες καταναλώνει διατηρεί το βάρος του, αν παίρνει περισσότερες παχαίνει και είναι πολύ εύκολο να πάρει κανείς θερμίδες παρά να καταναλώσει.

Φρούτα, λαχανικά, χόρτα να υπάρχουν σε κάθε γεύμα.

Για τη παχυσαρκία και τις επιπτώσεις στη υγεία μας θα μιλήσουμε μια άλλη φορά.

Μάριος Ηροδότου

ΦΟΙΝΙΩΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

Ενωρίς το πρωί της Κυριακής, 3.2.91, απεβίωσε η συγχωριανή μας Αναστασία Ξενοφώντος, μητέρα του ήρωα Ευστάθιου Ξενοφώντος.

Τη νεκρώσιμη ακολουθία, που έγινε την επομένη 4.2.91 στον Ιερό Ναό Χρυσελευσίου Στροβόλου, παρακολούθησαν πολλοί χωριανοί μας και πλήθος κόσμου. Επικήδειο λόγο εξηφώνησε εκ μέρους του Συνδέσμου Αγωνιστών Λευκωσίας ο κ. Θάσος Σοφοκλέους.

Το Σύνδεσμο μας εκπροσώπησαν ο πρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Θερμά συλλυπητήρια εκφράζουμε προς όλα τα μέλη της οικογένειας της μ. Αμαστασίας Ξενοφώντος.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΙΝΙΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1989

ΕΣΟΔΑ	1989	1988	ΕΞΟΔΑ	1989	1988
Συνδρομητές	1,067.50	1070.00	Χοροεπερίδες		
Δικαιώματα Εγγραφής	10.00	6.00	Ξενοδοχείο «ΛΗΔΡΑ»	1,795.00	—
Εισφορές	115.00	197.00	Φοινί	3,402.75	3,163.35
Χοροεπερίδες			Λεμεσός	680.50	690.00
Ξενοδοχείο «ΛΗΔΡΑ»	1,778.00	—	Φεστιβάλ «Παλουζέ»	184.30	—
Φοινί	4,217.50	5,415.50	Κοκτέιλ Λευκωσίας	—	217.00
Λεμεσός	862.50	728.00	Κοινότητα Φοινίου:		
Φεστιβάλ «Παλουζέ»	103.30	—	Κοινοτική Αρχή	850.00	280.00
	6,961.30	6,143.50	Κοινοτικό Πάρκο	1,000.00	—
Διάφορα			Δρόμος «Χρυσομηλιές»	300.00	—
Τόκοι	481.47	345.81	Δρόμος «Πέρα-Γειτονιάς»	150.00	—
Άλλα έσοδα	200.00	1,449.50	Δώρα Δημοτικού	126.00	209.50
Έλλειμα Χρήσεως Έτους	1,296.42	—	Διάφορα	160.00	20.00
				2,586.00	509.50
			Σωματείο Λευκωσίας		
			Ενοίκια	780.00	750.00
			Ρεύμα	167.14	124.87
			Νερό	47.70	61.50
			Τηλέφωνο	64.55	39.20
			Σκύβαλα	—	30.00
			Διάφορα (καυσόξυλα κλπ)	35.90	195.13
				1,095.29	1,200.70
			Διάφορα		
			Έξοδα παραστάσεως	231.00	302.00
			Έκδοση εφημερίδας	35.00	—
			Ταχ. Τέλη	23.70	—
			Φιλοδασικός σύνδεσμος	10.00	10.00
			Άλλα έξοδα	88.15	176.21
			Πλεόνασμα χρήσεως έτους	—	2,943.05
£	10,131.69	9,211.81	£	10,131.69	9,211.81

Το νέο Δ.Σ. του Συνδέσμου Αποδήμων και Φίλων Φοινιού

Ο Σύνδεσμος Αποδήμων και Φίλων Φοινιού σε Εκλογική του Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στο οίκημα του στις 24.10.1990 εξέλεξε τα 21 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του, που καταρτίστηκαν σε σώμα στις 6.11.1990 ως εξής:

Προέδρος:
Θεοχάρης Αριστοδήμου

Αντιπρόεδρος:
Λουκάς Παπαλούκας

Γραμματέας:
Χαράλαμπος Κύρου

Β. Γραμματέας:
Λεωνίδα Αντωνίου

Ταμίας:
Χριστάκης Μουζουρος

Β. Ταμίας
Φυλακτής Αντωνίου

Οργανωτικός Γραμματέας:
Θεοφάνης Πιερί

Β. Οργανωτικός Γραμματέας:
Χλόη Αλεξάνδρου

Έφορος Σωματείου:
Νίκος Ευγενίου

Μέλη:
Μιχαλάκης Κωνσταντίνου
Μάριος Σπανός
Ανδρέας Πηλαβάκης
Μιχαλάκης Μουσικός
Μάριος Ηροδότου
Ιωάννης Σωτηρίου
Ανδρέας Κασιώτης
Ανδρέας Μιχαήλ
Γεώργιος Παφίτης
Ηρόδοτος Ρουσή
Γιαννάκης Ιωαννίδης και
Λεωνίδα Καίτης

Επίσης έχουν εκλεγεί για την Ελεγκτική Επιτροπή:

Μιχαλάκης Χριστοδούλου
Ανδρέας Κυριακίδης και
Αυγή Αλωνεύτη

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΙΝΙΟΥ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.1989

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	1989	1988	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1989	1988
Κεφάλαιο			Επιπλα & Σκεύη		
Υπόλοιπο 1/1/89	12,882.53		Υπόλοιπο 1.1.89	3,402.00	
Μειον:			Νέες αγορές	513.61	
Αποσβέσεις επίπλων	391.61	12,490.92		£ 3,915.61	
Πλεόνασμα 1988		9,939.48			
Έλλειμα 1989	-1,296.42	2,943.05			
			Μειον:		
			Αποσβέσεις	-391.61	
			Μετρητά		
			Χρεώγραφα	3,000.00	
			Τράπεζα	3,741.50	
			Ταμείο	929.00	
				7,670.50	9,480.53
£	11,194.50	12,882.53	£	11,194.50	12,882.53

Ο Πρόεδρος

(Χάρης Αριστοδήμου)

Ο Ταμίας

(Χριστάκης Μουζουρος)

Εισφορές για Πλατεία - Μνημείο

Ως γνωστό ο Σύνδεσμός μας χρηματοδότησε τη δημιουργία και διαμόρφωση της κεντρικής πλατείας και την τοποθέτηση σ' αυτήν του Μνημείου Ηρώων Φοινιού. Το όλο έργο στοιχισε πέραν των εξι χιλιάδων λιρών. Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους εισέφεραν χρήματα για την πραγματοποίηση του πιο πάνω έργου.

Εισέφεραν οι πιο κάτω:
Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) £1000
Μιχαλάκης Τριανταφυλλίδης £300
Ανδρέας Παυλίδης £100
Θεοχάρης Αριστοδήμου £50
Μάριος Ηροδότου £50
Χαρίκλεια Δ. Ηροδότου £50
Γ. Χαράλαμπος £30
Πίπης Θρασυβούλου £30
Γ. Αλεξάνδρου £20
Ν. Σαββίδου £15
Χ. Ηροδότου £10
Μέλπω και Ηλίας Ούρη £10
Α. Θεοδούλου £10
Λ. Πίπτας £10
Ηλ. Θεοδούτου £10
Ν. Σπανός £10
Χρ. Κόλλιας £5
και διάφοροι άλλοι ανώνυμοι £200.

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1991
Μεγάλη Χοροσπερίδα
του Συνδέσμου μας στο Φοινί

ΦΟΙΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ: Εκδίδεται από συντακτική Επιτροπή του ΣΑΑΦ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Χάρης Αριστοδήμου, Χαράλαμπος Κύρου, Παναγιώτης Κύρου, Μάριος Ηροδότου, Χάρης Ηροδότου

Τηλ. 439652

Φωτοστοιχειοθεσία: ΦΩΤΟΓΡΑΜΜΑ ΛΤΔ

Πώς και σε τι οι Φοινιώτες μπορούν να βοηθηθούν από το Κυβερνητικό Πρόγραμμα για την ύπαιθρο

Καθώς έχει ήδη εξαγγελίσει ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να επιχορηγήσει σημαντικά όλα τα έργα εκείνα που υπόσχονται να συμβάλουν στη επιβίωση και ανάπτυξη της υπαίθρου μας. Οι τομείς εκείνοι που κατά κύριο λόγο έχει κατά νου να βοηθήσει η κυβέρνηση είναι οι ακόλουθοι.

α. Τουριστική ανάπτυξη των χωριών της υπαίθρου.

Όσοι Φοινιώτες επιθυμούν να βελτιώσουν τα σπίτια τους έτσι ώστε να μπορούν να διαθέτουν 1-2 δωμάτια για ξένους, η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να παραχωρήσει χαμηλότερο δάνειο με μακροπρόθεσμη αποπληρωμή του δανείου.

Όσοι πάλι επιθυμούν να αναγειρουν μικρές ξενοδοχειακές μονάδες (των 10-15 δωματίων περίπου) πάλι η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να παραχωρήσει χαμηλότοκα δάνεια με μακροπρόθεσμη αποπληρωμή.

Η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη, επίσης, να επιχορηγήσει τη βελτίωση ή και συντήρηση όλων εκείνων των κοινωτικών έργων (δρόμους, πλατείες, βρύσες, γεφύρια, μονοπάτια της φύσης, παραδοσιακά κτίρια) που θα προσδώσουν στο χωριό μια καλύ-

τερη εμφάνιση και θα τονίζουν τον παραδοσιακό ιστορικό του χαρακτήρα.

Βιοτεχνίες

Η κυβέρνηση είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε παραδοσιακά επαγγέλματα και βιοτεχνίες που κινδυνεύουν να εκλείψουν και είναι αποφασισμένη να επιχορηγήσει γενναία κάθε προσπάθεια που υπόσχεται να ανακόψει την εξαφάνιση τέτοιων βιοτεχνιών και επαγγελμάτων.

Πιο συγκεκριμένα η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να παραχωρήσει επιχορηγήσεις

- μέχρι 15% για κτιριακές εγκαταστάσεις βιοτεχνιών ή μικρών βιομηχανιών

- μέχρι 25% για εξοπλισμό και μηχανήματα τέτοιων εγκαταστάσεων

- δωρεάν παροχή ρεύματος και τηλεφώνου

- παροχή υποτροφιών σ'

όσους ήθελαν να σπουδάσουν ένα επάγγελμα

- χαμηλότοκα δάνεια.

Στεγαστικές ανάγκες

Για να ενθαρρύνει νέα ζευγάρια να κτίσουν το σπίτι τους στην ύπαιθρο η κυβέρνηση παραχωρεί δάνεια μέχρι £16 χιλ. για καινούργιο σπίτι προς 5% και αποπληρωμή σε 30 χρόνια και £7,5 χιλ. για επιδότηση παλιού.

Ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΟ ΦΟΙΝΙ

(Συνεχ. από τη σελ. 1)

κού ρεύματος και τηλεφωνικής γραμμής χωρίς ειδική επιβάρυνση στο βιομήχανο και χορηγία πάνω στο κόστος οικοδομής και στο κόστος επένδυσης.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τη δημιουργία βιοτεχνιών, σε οποιονδήποτε θελήσει να δημιουργήσει ένα μικρό εργαστήριο σχετικά με τις παραδοσιακές τέχνες θα παραχωρηθεί επιχορήγηση αρκετών χιλιάδων λιρών για να διατηρηθούν τα παραδοσιακά επαγγέλματα.

Θα παραχωρούνται υποτροφίες στους νέους για εκμάθηση των παραδοσιακών τεχνών.

(γ) Στέγαση νέων ζευγαριών:

Για να κρατηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή έχει ετοιμαστεί σχέδιο που προνοεί την παραχώρηση δανείου ύψους £16,000 με επιτόκιο 5% και με 30 χρόνια αποπληρωμή σε νέα ζευγάρια με χαμηλά εισοδήματα, που φθάνουν μέχρι τις £5,500.

Επίσης θα παραχωρείται μακροχρόνιο δάνειο έως £7,500 για επιδιορθώσεις, επεκτάσεις ή προσθήκες σε υφιστάμενες κατοικίες.

(δ) Πολεοδομικές ζώνες:

Για το θέμα αυτό ο κ. Βασιλείου ανέφερε ότι ο σχετικός νόμος αναθεωρείται και έτσι οι κάτοικοι που κατάγονται από την περιοχή θα μπορούν να κτίσουν σπίτι πάνω σε μισή σκάλα και δε θα ισχύει γι' αυτούς ότι αναφέρεται στη δήλωση πολιτικής για τις τρεις σκάλες.

(ε) Συνεταιρική ανάπτυξη γης:

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρότρυνε τους κατοί-

κους ν' αναλάβουν συλλογικά την ανάπτυξη της γης της κοινότητάς τους και υποστήριξε τη σύσταση συνεταιρικής εταιρείας ανάπτυξης από τους ιδιοκτήτες της γης.

Η Κυβέρνηση θα ενθαρρύνει αυτή τη πρωτοβουλία με βοήθεια στην έκδοση πολεοδομικών αδειών και με την παροχή επιχορηγήσεων κι άλλων κινήτρων.

Μετά τις ομιλίες και τις απαντήσεις που έδωσε ο Πρόεδρος σε πολλές απαντήσεις του ακροατηρίου, ο κ. και η κ. Βασιλείου επισκέφθηκαν το Κέντρο Νεότητας Φοινιού, όπου η Χωρική Αρχή και το Κέντρο προσέφεραν διάφορες τοπικές λιχουδιές όπως λουλούμια, δάκτυλα, καϊνάνοι, πουρέκια κ.ά. μαζί με γνήσιο ντόπιο κρασί και ζιβανία.

Ο Πρόεδρος το Κ.Ν.Φ. κκ. Παντελής Οικονόμου καλωσορίζοντας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είπε:

«Η χαρά που μας δίνει η παρουσία σας στο χώρο τούτο είναι απεριγράπτη. Ξέρουμε πόσο αγαπάτε του νέους. Ξέρουμε επίσης ότι έμπρακτα τους βοηθάτε. Γι' αυτό υπάρχει σήμερα η Υπηρεσία Νέας Γενιάς και γι' αυτή σας τη μέριμνα σας ευχαριστούμε.

Εμείς οι νέοι είμαστε η αυριανή Κύπρος. Εμείς οι νέοι σ' αυτό το χώρο, είμαστε το αυριανό Φοινί. Γι' αυτό χρειαζόμαστε τη βοήθεια σας' εκείνα τα κίνητρα που θα μας κρατήσουν σ' αυτό το όμορφο χωριό. Αγαπούμε το χωριό μας, γιατί μας γέννησε και μας μεγάλωσε, αλλά μόνο η αγάπη μας δεν φτάνει. Χρειαζόμαστε να δημιουργηθούν εκείνες οι συνθήκες, μέσα στις οποίες θα ζούμε πιο άνετα και πιο

Ο ρόλος των Συνδέσμων Αποδήμων

Διεδραμάτισαν και συνεχίζουν να διαδραματίζουν ένα πολύ αξιολογικό και ουσιαστικό ρόλο οι Σύνδεσμοι Αποδήμων των διαφόρων χωριών που εξ ανάγκης διαβιούν σήμερα στις πόλεις. Εντελώς αφιλοκερδώς, με μόνο κέντρο την αγάπη προς τη γενέτειρα κοινότητα και πολλές φορές υφιστάμενοι οι ίδιοι οι πρωτεργάτες των συνδέσμων αυτών οικονομικές και άλλες ζημιές, συνασπίστηκαν σε οργανωμένα σύνολα, για να επισύρουν την προσοχή του κοινού και των αρμοδίων στο «τι χάνουμε» ως Κύπρος, όταν εγκαταλείπουμε την ύπαιθρό μας.

Οι διάφορες εκδηλώσεις που συχνά (ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο) οι σύνδεσμοι αυτοί οργάνωναν στο πατρικό χωριό, καθώς και άλλες δραστηριότητες τους, έγιναν αφορμή να ευαισθητοποιηθεί το κοινό μας και να προσεχτεί η ύπαιθρός μας. Τούτο ήταν αναγκαίο και καλώς έγινε. Η εξαγγελία όμως από μέρους του ίδιου του προέδρου της κυβέρνησης, συγκεκριμένη πολιτική για ανακοπή της φθοράς της υπαίθρου μας κατ' ανάγκη

διαφοροποιεί πλέον και το ρόλο των Συνδέσμων Αποδήμων.

Ενώ, οι σύνδεσμοι αυτοί, δε θα εγκαταλείψουν τις προηγούμενες δραστηριότητές τους, θα πρέπει πλέον να δραστηριοποιηθούν μέσα στο πλαίσιο πολιτικής που χάραξε η κυβέρνηση και να κινητοποιήσουν το έθνος και απόδημο ανθρώπινο δυναμικό της καθεμιάς κοινότητας ξεχωριστά, ή και ομάδας κοινότητων μιας ορισμένης περιοχής, για να γίνουν συγκεκριμένα κυβερνητικά, συνεργατικά και ιδιωτικά έργα, που θα εγγυηθούν την επιβίωση και ανάπτυξη του πληθυσμού της υπαίθρου μας.

Χωρίς τέτοια έργα είναι αδύνατη η επιβίωση των χωριών της υπαίθρου μας και μια που η κυβέρνηση κατανόησε την αλήθεια αυτή και εγκαινιάζει σήμερα μια συγκεκριμένη πολιτική προς την κατεύθυνση αυτή, είναι καθήκον του Συνδέσμου Αποδήμων να υποστηρίξουν και να αξιοποιήσουν στο μέτρο των δυνάμεων και δυνατοτήτων τους την πολιτική αυτή.

οίγουρα, χωρίς την απειλή της αστυφιλίας.

Κύριε Πρόεδρε, ένα παλιό όνειρο των νέων του Φοινιού που ακόμα παραμένει όνειρο, είναι η κατασκευή ενός αθλητικού κέντρου, ενός γηπέδου. Θα μπορούσαμε κύριε Πρό-

εδρε να τιμήσουμε την παρουσία σας στο χωριό μας διοργανώνοντας αγώνες όπως έκαναν οι αρχαίοι Έλληνες αλλά δεν έχουμε γήπεδο.

Με αυτά τα λόγια σας καλωσορίζω στο Κέντρο Νεότητας Φοινιού».

ΣΑΤΙΡΙΚΟ

ΠΩΣ ΤΟ ΦΟΙΝΙ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΚΟΛΠΟ

Όπως είναι γνωστό το Φοινί βρίσκεται στην Επαρχία Λεμεσού, ακριβώς στο κέτρο της και λίγο πιο κάτω από τον ομφαλό του κόσμου, τουτέστιν στον Κόλπο.

Γι' αυτό η κρίση του κόλπου δεν αφήνει ανεπηρέαστο το χωριό μας. Και μάλιστα είναι τόσο κοντά που τα χημικά και τα βιολογικά αέρια του Χουσεϊν δεν χρειάζεται να εκτοξευτούν με κεφαλές αλλά... με κ... Για τους φίλους του Φοινιού αλλά και για τους Φοινιώτες που δεν πάτησαν το πόδι τους στο χωριό τους από την μέρα που πέθανε η Πελλομαρού, τους δίνω περισσότερες λεπτομέρειες για να καταλάβουν ή να θυμηθούν.

Τον εν λόγω χωριό, κρασοχώρι από τα αμπελούδια του Νικολή του Άουρου, περικλείεται από βόρεια από τη Σεντούκα, νότια από τον Κρεμμό του Λουβαρκού, προς ανατολάς έχει τη Τρύπα του Καούρου και προς δυσμάς βρέχεται από το λάκκο του Γιώρκη.

Οι κάτοικοι του Φοινιού και μερικοί απόδομοι φυσικά, είμαστε απόγονοι του Σίσυφου και όπως λέει η παράδοση ή μάλλον η μυθολογία οι θεοί του Ολύμπου που η παράδοση ή μάλλον η μυθολογία, οι θεοί του Ολύμπου που κατοικούσαν πιο πάνω στη κορφή του Τροόδου έστειλαν το Σίσυφο στο Φοινί όπου είναι το ιδανικό μέρος για τη δουλειά που του ανέθεσαν. Εδώ παντρεύεται τη Μερόπη που τη Μέσα Γειτονιά. Όπου κι αν κοιτάξεις θα δεις αρχαιολογικά απομεινάρια από μικρές πέτρες σκατολιών για τα Σισυφόπαιδα, μεγάλες πέτρες και βουνά για το Σίσυφο και τη Μερόπη. Γι' αυτό είμαστε περήφανοι και το νιώθουμε, ο ένας δε θέλει να δει τον άλλο, ο

Σύνδεσμος δε συνδέει κανένα, το οίκημα ανοίγει μόνο για να μην είναι κλειστό, δεν πατάει ψυχή, έστω κι αν φέραμε καρέκλες τόνενας του Φίλιππου, κουζίνα, φωτογραφίες, τζιαί σπατζιά για να νοιώθουμε σαν στο χωριό μας.

Εδώ διακόπτω για να σας αναφέρω ένα πολεμικό ανακοινωθέν «Τις πρωινές ώρες ο Σαντάμ Χουσεϊν επετέθει για να καταλάβει τις πηγές του Διαρίζου αλλά τη τελευταία στιγμή οι σύμμαχοι καταφέρνουν να αλλάξουν τη ροή του ποταμού προς τις βάσεις Ακρωτηρίου.»

Πριν τη κρίση στο κόλπο κανείς δε έφευγε από το χωριό του. Οι κάτοικοι γενικά ευημερούσαν, τα γράμματα και οι τέχνες ανθούσαν, οι βιομηχανίες ευδοκίμοιαν και οι γυναίκες περισσότερο εγκυμονούσαν.

Παρά τα πλήγματα των πυραύλων με κεφαλές του Χουσεϊν υπάρχουν ακόμα σε λειτουργία δύο βαριές βιομηχανίες λιζών και κούζων και ευτυχώς που οι εν αποδωμία Φοινιώτες, αστυνομικοί και ασφαλιστές το πλείστον και παρά τις μεταξύ τους αντιθέσεις εξακολουθούν να βοηθούν με όλες τις δυνάμεις το τόπο τους. Τόση είναι η προσφορά τους που όταν δεν έχουν τι άλλο να κάμουν αρχίζουν από την αρχή, γι' αυτό η εκκλησία μας έχει δυο καμπαριά.

Και καταλήγοντας καλώ όλους τους απόδημους και φίλους να κάμνουν συχνές επισκέψεις στο οίκημα μας. Σκοπός μας είναι να αποφασίσουμε αν θα μεταφέρουμε το χωριό μας σε ασφαλή περιοχή ή αν θα καταλάβουμε τη Σαουδική Αραβία.

ΜΑΡΙΟΣ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Πληροφορούμε όλα τα μέλη ότι το οίκημα του Συνδέσμου μας λειτουργεί ως Ταβέρνα και ως καφενείο.

Σερβίρονται κρύοι και ζεστοί μεζέδες και όλα τα είδη σχάρας (σουβλάκια, σιεφταλιές, παγιδάκια, κοτόπουλο, ορτύκια, περιστέρια, λουκάνικα, παστουρμάς, χαλλούμι, κεφαλάκι, βραστό, μανιταράκια κ.α.) σε πολύ χαμηλές τιμές.

Ανοικτό καθημερινά, εκτός Κυριακής, από τις 5.00 μ.μ.

Καλούνται όλοι οι Φοινιώτες και οι φίλοι του Φοινιού να επισκέπτονται το οίκημα συχνά.

Διεύθυνση: Αγίου Ανδρέου 42, Παλλουριώτισσα (Δίπλα από την μεγάλη εκκλησία της Παλλουριώτισσας) Τηλ. 439652

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Αποδήμων και Φίλων Φοινιού

καλεί όλα τα μέλη του να εξοφλήσουν έγκαιρα τις συνδρομές τους